

Allah'ın hem perdelenmek, hem de görünmek istemesi

Bediüzzaman Mesnevî'de “ İzzet ve azamet perdeyi iktiza eder; tevhit ve celâl dahi şirketi reddeder, tesiri esbaba vermiyor.

Burada Allah'ın izzet ve azameti perdelenmeyi, gizli kalmayı istiyor, buna karşılık celâl ve tevhit ise perdelenmemeyi istiyor. Hem görünmek hem de görünmemek zahiren birbirine zıt gibi görünüyor. Devletin istihbaratla ilgili gizli bilgileri olur, bunların gizli kalması lâzımdır, buna mukabil, devlet dışı karşı güçlü ve kuvvetli gösterilir. Demek ki devletin bir birimi bilgilerin gizli kalmasını isterken diğer bir birimi de kendini göstermeyi istiyor. Aynı şekilde Allah'ın bazı isimleri kendisinin gizlenmesini, bazılarının da görünmesini istiyor. Dolaylı olarak, görünmek isteyen de O, gizli kalmak isteyen de O. Allah'ın izzeti denince, kudretinin asıl olduğu, ilminin ikinci planda olduğu hâlde izzet denir. Allah'ın isim ve sıfatlarını, Allah'ın zatı gibi düşünülmez. Lailahe illallah veya lailahe illa hu diyoruz. Burada Allah yerine yalnız Hu kullanıyoruz. Hu veya Allah yerine diğer isim ve sıfatlarından koyarsak, mesela Rezzak koysak bir nevi şirk gibi olur. Allah, Rahman ve Rahim isimleri sonsuzdur, diğer isimleri de sonsuz olmasına rağmen, imtihan sırrı ve hikmetleri gereği, diğer isimlerinde ve sıfatlarında sınırlılık çağrışımı vardır.

Bediüzzaman'ın İşaratül İcaz da belirtildiği gibi, Allah'ın isimleri iki guruba ayrılır. Birisi celâlî isimleri diğeri ise cemâlî isimleridir. İsra 110'da Allah ve Rahman iki özel isimdir ki bunlar doğrudan insana verilmez. Celâlî isimlerinin başı Allah, cemâlî isimlerinin de başı Rahman'dır. Yaratılan şeyler genelde iki guruba ayrılırlar, maddî ve manevî veya somut, elle tutulan gözle görülen şeyler, birde soyut şeyler ki düşünce ve hayal gibi bunlar gözle görülmezler. Allah sonsuz bir nurdur, maddî bir varlık değildir çünkü maddeyi O yaratmıştır, yaratan yarattıklar cinsinden olamaz. İnsan gözü ise maddî varlıkları görmek için yaratılmıştır. Onun için Allah, maddî varlık olmadığından gözle görülemez, aksi halde hâşâ Allah'ın maddesi olsa o zaman mekânı da olması lâzım, bu durum tevhit inancına zıttır, bundan dolayı perdelenmek istemesi maddî gözler için değildir, zaden maddi gözle O görülemez. Peygamberimiz (asm) Mi'rac'da Allah'ı gördü O'nunla konuştu şeklinde akla bir soru gelebilir. Allah'ın iki türlü tecellisi vardır, biri Vahdaniyet diğeri Ehadiyet tecellisi. Bediüzzaman Vahdaniyet tecellisine güneşi misal olarak veriyor, onun cam veya su damlasındaki yansımaya da Ehadiyet tecellisi diyor. Peygamberimiz (asm) Allah'ı sonsuz Vahdaniyet tecellisi ile değil de ehadiyet tecellisi ile gördü. Çünkü peygamberimiz bir insandır, ne kadar büyükte olsa Vahdaniyetteki sonsuzluğu kavrayamaz. Yaratılan her şey, maddî olsun manevî olsun Rahman'ın tecellisidir. Yaratılan her şey ya doğrudan veya sonuçları itibari ile rahmettir. Bu noktadan bakıldığından şeytan imtihan için, insanların terakki veya tedennisine neden olduğu için yaratılması rahmettir, yoksa Allah mutlak manada şerleri yaratmamıştır. Ya kıyaslama yapılması veya iyilik ve güzelliklerinin derecesini daha iyi göstermek için yaratmıştır.

Allah'ın sonsuzluğu, Rahman ve Rahim olarak, gözlere görünür. Onun için Bediüzzaman, Rahman Rezzak manasındadır der, çünkü O'nun sonsuzluğunu âciz kullara göstermek için bu kulların en fazla ihtiyaç duyduğu rızık ile kendini

gösteriyor. Akıl aynasında fikirler, kalp aynasından zikirler, nefis aynasından şükürler yansır. Onun için, nefisini arındıran kurtuluşa ermiştir denir. Allah nefse her türlü cezayı vermesine rağmen nefis Allah'a, Sen Sensiz, ben benim dedi, ne zaman ki Allah onu açıklıkla terbiye etti yani nefse kendini Rahman şeklinde gösterince, nefis Sen benim rabbim, ben ise Senin âciz bir kulunum dedi.

Sonuç: O Allah, gözlere sonsuz tecellisi olan Rahman ve Rahim olarak görülür, basiretle Allah olarak hissedilir. Gözler O'nu görmez, fakat O gözleri görür Enam 103. Akıl, his ve duygular gibi soyut şeyler maddî gözlerle görülmez.